

Obvestila kmetijske svetovalne službe - izpostava Litija

KORUZNI HROŠČ IN KORUZNA VEŠČA

Koruzo poleg vse pogostejših ekstremnih vremenskih dogodkov (suše, neurja, toča) ogrožajo tudi številni škodljivci. Že spomladi so bile na posameznih lokacijah prisotne talne sovke. V zadnjem času pa so opazne tudi različne poškodbe na listih, ki so posledica napada koruzne vešče in koruznega hrošča.

Koruzna vešča (*Ostrinia nubilalis*) je vsejed, ki naseljuje preko 250 rastlinskih vrst. V zadnjih desetletjih se je njena populacija močno povečala. Veliko gospodarsko škodo povzroča na koruzi in hmelju, občasno tudi na zelenjadnicah (fižol, paprika, paradižnik). Gre za nočnega metulja, ki ima v Sloveniji dva rodova letno. Konec aprila in v maju lahko opazimo metulje prvega rodu, drugi rod pa leti običajno od julija do sredine septembra. Škodo povzročajo gosenice. Mlade gosenice se hranijo s povrhnjico listov koruze. Poškodbe so vidne kot ozke, podolžne proge, ob katerih lahko opazimo drobne iztrebke gosenic. Starejše gosenice vrtajo rove v stebila in storže, objedajo metlice ali grizejo zrna pod ličkanjem. Včasih napadejo tudi peclje storžev. Pogosto se zavrtajo v stržen metlice, ga zapustijo in se nižje na rastlini ponovno zavrtajo. Ob izvrtini so pogosto vidni iztrebki. Poškodovana stebila se ob močnejšem vetru lomijo, kar otežuje spravilo koruze. V mokrih letih se na poškodovanih storžih in zrnju razvijejo glive, zaradi tvorbe mikotoksinov so še posebej nevarne fuzarijske okužbe. Odrasle gosenice prezimijo v steblih koruze ali hmelja, v koruznih storžih ali tudi v debelo stebelnih plevelih.

Koruzni hrošč (*Diabrotica virgifera virgifera*) se je v zadnjih letih razširil po vse Sloveniji. Poškodbe povzročajo odrasli osebki - vidne so kot bele podolgaste lise, podobne tistim, ki jih povzroča žitni strgač. Kjer je populacija hrošča velika, so objedene in pobeljene večje površine listnih ploskev. Hrošči objedajo tudi cvetni prah in svilo, kar lahko povzroči gluhost storžev. Še bolj škodljive pa so ličinke, ki objedajo korenine, kar vodi do slabše preskrbljenosti rastlin z vodo in hranili, napadene rastline so tudi bolj podvržene poleganju. Veliko število hroščev pomeni tudi visoko tveganje za prihodnje leto - samice odlagajo jajčeca v tla v bližino korenin koruze, iz katerih se spomladi izležejo ličinke, ki znova povzročajo škodo z objedanjem korenin.

Ukrepi

Pri zatiranju škodljivcev so najbolj učinkoviti preventivni ukrepi, to je **pravilen kolobar** - prekinemo razvojni krog koruznega hrošča; in **ustrezna obdelava koruznih ostankov** - pravočasno odstranjevanje koruznice, oziroma čim bolj **temeljito in globoko zaoravanje**, po možnosti sesekljanih koruznih ostankov.

Po ogledu posevkov na terenu ugotavljamo, da se na našem območju pojavljata oba škodljivca, vendar gospodarske škode za zdaj še ne povzročata. Da bo tako tudi v prihodnje, se držite preventivnih ukrepov za zatiranje koruzne vešče in koruznega hrošča.

Slika 1: Koruzna vešča v metlici koruze

Slika 2: Koruzni hrošč

Anja Bevc, terenska kmetijska svetovalka